

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1608
0609 2013
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
382 16.09.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*”, inițiată de domnii deputați Tudor Ciuhodaru, Cătălin-Daniel Fenechiu și Radu Mihai Popa – Grupul parlamentar al PP-DD (Bp. 294/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art. 34 și art. 45 din *Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației*

publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în sensul introducerii în buletinul de vot a unei rubrici cu titulatura de „*vot alb*”, care să le permită alegătorilor să nu opteze pentru niciunul dintre candidații înscriși, exprimând, astfel, un vot de blam.

Totodată, se propune ca voturile albe să fie incluse în formula de calcul ca fiind voturi valabil exprimate.

II. Observații

1. Referitor la conținutul propunerii legislative, precizăm că acesta ar putea crea premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art. 2 alin. (1) din *Constituția României, republicată*, potrivit căroră „*Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum*”.

Spre deosebire de reglementarea în vigoare, prin inițiativa legislativă se prevede ca voturile albe să fie luate în calcul la stabilirea voturilor valabil exprimate și, în consecință, să influențeze modul de distribuire/atribuire a mandatelor.

Votul alb permite și cetățenilor care nu își regăsesc opțiunea politică printre partidele politice/formațiunile politice care participă la alegeri cu candidați să își exprime dreptul de vot prin nealegerea niciunuia dintre candidați. Voturile nule reprezintă voturi care nu sunt valabil exprimate și care nu trebuie să fie luate în calcul la distribuirea mandatelor. La stabilirea rezultatelor alegerilor se au în vedere voturile valabil exprimate, fiind eliminate voturile nule și voturile albe.

În sens contrar, ar fi deformată voința poporului exprimată prin vot, putând obține mandate, grație voturilor albe ce ar urma să fie incluse în voturile valabil exprimate, alți candidați decât cei pe care poporul a vrut să-i aleagă. Astfel, ar fi afectat caracterul corect al votului, realizându-se deformarea voinței reale a poporului exprimată la urne.

2. Conform prevederilor *Legii nr. 35/2008* sunt considerate voturi albe buletinele de vot introduse în urnă care nu au fost ștampilate de către

alegători. Procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării de la toate nivelele (de la cel al secțiilor de votare până la cel al Biroului Electoral Central) specifică numărul voturilor albe, distinct de cel al voturilor nule și de cel al voturilor valabil exprimate. Voturile albe nu indică opțiunea politică a alegătorilor.

În literatura de specialitate voturile albe sunt asimilate, deseori, unei forme de protest a cetățenilor față de candidații propuși. Partizanii votului alb susțin că posibilitatea exprimării unui vot de protest ar avea ca efect direct reducerea abstentionismului. Este vorba despre o „*cerere simbolică de a se conferi legitimitate protestului printr-un vot alb*”.

Distincția dintre votul util și votul de protest face trimitere la două concepții distincte privind alegerile și semnificația votului. Atunci când votul este văzut ca o posibilitate a celor guvernați de a participa la alegerea guvernanților, votul util reprezintă „*adaptarea strategică a alegătorului la oferta electorală, ținând cont de miza instituțională a alegerilor, de paleta de candidați între care are de ales și de modul de scrutin*”. Scrutinele uninominale majoritare restrâng posibilitățile votului util. Dacă un alegător vrea ca votul său să aibă greutate va trebui să se orienteze către partidul majoritar sau principalul său oponent cu șanse de câștig mai degrabă decât spre partidele mici. În cazul sistemelor proporționale și, deci, plurinominale, alegătorii au la dispoziție o plajă mult mai largă de alegeri, iar candidații propuși de partidele medii sau chiar de partidele mici pot avea șansa de a ajunge în competiția finală.

Votul poate fi privit, însă, și ca o modalitate de consultare a opiniei celor guvernați, prin intermediul căreia aceștia își exprimă aprobarea sau dezaprobarea față de guvernanți și de funcționarea sistemului politic. În acest caz se poate vorbi despre un protest care reprezintă opțiunea electoratului cu privire la partide sau candidați fără a ține cont de necesitatea formării unei majorități politice. Votul de protest vizează critica globală a întregului sistem politic.

Considerăm că scopul principal al alegerilor parlamentare nu este acela de a consemna opiniile și resentimentele alegătorilor, ci de a desemna, printr-o procedură democratică, reprezentanții cetățenilor în cadrul forului legislativ. Tocmai de aceea guvernele nu încurajează votul alb, așa cum nu încurajează nici abstentionismul, tendința sistemelor electorale fiind aceea de a da curs expresiei voinței majorității cetățenilor, care s-a manifestat în favoarea anumitor candidați.

Voturile albe reprezintă o opțiune a alegătorilor care nu trebuie ignorată, însă asimilarea unui vot de tipul „niciunul” cu voturile valabil exprimate prin care s-a optat pentru un candidat anume este de natură să modifice în mod artificial și, în opinia noastră, nenecesar formulele de calcul reglementate de *Legea nr. 35/2008*, care, în prezent, reflectă cu acuratețe opțiunea politică a alegătorilor.

3. La nivelul Parlamentului, există Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerilor legislative privind legile electorale, ce are în atribuții analizarea propunerilor legislative cu acest obiect de reglementare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare al acestei propuneri legislative, considerăm că **Parlamentul este singurul în măsură să se pronunțe asupra adoptării acesteia.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU
ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**